

JIHOČESKÝ BARÁČNÍK

číslo 3 - březen 2021

B ř e z e n

Svátky a významné dny:

8.3. Mezinárodní den žen

12.3. Svatý Řehoř – začátek nového vegetačního cyklu

19.3. Svatý Josef – den když jasný, hospodář čeká rok krásný

20.3. nebo 21.3. jarní rovnodennost, začátek jara

6. neděl před Velikonocemi - některé neděle mohou vyjít na únor nebo duben

Postní neděle před Velikonoci: 1. Černá, 2. Pražná, 3. Kýchavá,

4. Družební, 5. Smrtná, 6. Květná

Březen – vzkříšení přírody. S koncem měsíce začne vládnout slunce a probudí přírodu k zázraku. Objeví se již první pupeny, poupata a následně květy v zahradách, ale i v krajině. Začíná již zcela viditelně nový koloběh zelené a kvetoucí vegetace. Pozorujeme přelety a hnízdění ptáků – v březnu se začínají vracet z teplých krajín. Je čas jarní rovnodennosti a jarních svátků, oslavujících plodnost a sílu přírody – přibývajícího sluníčka. Mnoho zvyků známe, ale už si vůbec neuvědomujeme, že souvisí s upřímnou prosbou za dobrou úrodu. Většinou se odehrávaly v čase jarní rovnodennosti, ale dnes jsou navázány na hlavní jarní svátky – Velikonoce. Hned po masopustu nastává šestitýdenní postní období plné velikonočních příprav. Velikonoce obvykle vrcholí v dubnu, ale dva týdny před Velikonocemi se na Smrtnou neděli vynáší zima v podobě Morany. Týden před Velikonocemi na Květnou neděli se světi jarní proutky – kočky a třeshňové.

Jaro v přírodě i v lidech.

V kořenech stromů tkví životodárná síla. Míza, která s novým jarem proudí do větví, nutí k rašení spící pupeny. Celé věky tryská ta síla ze země, probuzené slunečními paprsky. Vybuchuje zázračně v jarních květech, aby s nimi vytvořila nekonečnou symfonii obnovujícího se života. Není snad člověka na světě, který by se netěšil na příchod jara. Důvodem není jen krása estetická, nýbrž vnitřní pud, který každému tvorů říká, že po dlouhé zimě, která vyčerpala všechny zásoby zdraví, poskytne jaro v paprscích slunce, ve vzduchu jim otepleném, v oživených šťávách zelených rostlin jistý a rychle působící lék proti zimní vyčerpanosti a zesláblosti. To vše vlévá nové naděje na omlazení a nové radosti ze života. Je to stále se opakující zákon přírody, neboť to jaro je v nás, neboť člověk není mlád jen svým věkem, ale myšlením, způsobem života, svou tvořivou prací a pocity radosti a uvolnění v ožívající přírodě.

Pranostiky:

V březnu prach – jistý hrách.

Na Kazimíra pohoda – na brambory úroda.

Na svatého Bedřicha slunko teplem zadýchá.

O svatém Tomáši sníh bředne na kaši.

Mnoho dešťů březnových – hubené léto.

Na svatého Řehoře líný sedlák, který neoře.

Březnové slunce má krátké ruce.

Mrzne-li na svatou Gertrudu, bude mrznout ještě celý měsíc.

Svatý Josef s tváří milou končí zimu celou.

Na svatého Jáchyma skončila se už zima.

O svaté Balbíně je už u nás po zimě.

Jiřina Novotná, vzdělavatelka VI. župy

XX

UPOZORNĚNÍ

Milé tetičky, vážení sousedé, množí se dotazy, zda v letošním roce bude v provozu naše zotavovna v Černovicích. Její otevření je však závislé na zajištění stanovených hygienických podmínek, personálního obsazení /správce, 2 kuchařky, 2 uklízečky, údržbář /a hlavně zájem o rekreaci z vašich řad, minimální. Počet rekreatantů na turnus je stanoven na 20, maximální zatím na 50. Cena bude s ohledem na zvýšení Předpokládaných nákladů /energie, potraviny, poplatky/ stanovena tak, aby její výše pokryla celý provoz. Veleobec má omezené finanční prostředky díky

nepravidelnému placení ze strany nájemce a hradí pouze náklady za energie a povinné poplatky. Prosíme vás, abyste zájem o rekreaci nahlásili telefonicky či mailem rychtáři černovického konšelstva sousedu Kastnerovi - tel.: 724917 482, mail: vaclavkastner@semam.cz, nebo syndičce tetičce Píšové - tel.: 608 511 164, mail: BlazenaPisova@seznam.cz. Obvyklé týdenní turnusy budou od, 27.6.2021 do 18.9.2021. Pokud byste měli zájem o práci v zotavovně, nahlaste co nejdříve na výše uvedené telefony rychtáře či syndičky. Děkujeme. Přejeme vám hodně zdraví a těšíme se na vaše zprávy.

Za Černovické konšelstvo tetička Píšová.

Tři tetičky z Obce baráčníků Vitoraz Prachatice obdržely tablety

Ze dvou projektů „Tablety od srdce“ a „Tablety pro osamělé seniory“ získaly dokonce tři tablety tetičky z Prachatic. Marie Králová, Milena Votavová a Marie Bednářová je převzaly v prostorech SeniorPointu Prachatic. Tablety přišly z Nadace Charty 77. Všichni příjemci projdou nejen úvodním školením, které proběhne v březnu, ale mohou využít zdarma i individuální poradenství. Věříme, že budou ve správných rukou, že je využijí nejen pro sebe, ale třeba i jako dokumentaci baráčnických tradic, akcí.

Hanka RH+ Rabenhauptová

Květiny, jak je máme rádi, rádi!

18. 3. 2021 od 15:00 hodin v areálu společnosti KreBul Prachatice (Zlatá stezka 145, Prachatice) se uskuteční vernisáž výstavy Květiny, jak je máme rádi, rádi. Půjde o soubor fotografií, kreseb, maleb, živých, sušených i umělých květin? Pokud nám doba dovolí, můžete přijít i s živými květinami, semeny, sazenicemi, které si můžeme na místě po- vyměňovat. Tetičky z Obce baráčníků Vitoraz zde budou také vystavovat.

Těšíme se na vás. Akce podpořena městem Prachatice.

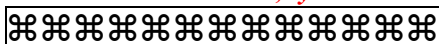
Hanka RH+ Rabenhauptová

Vážená redakce,

chtěla bych moc pochválit článek, který jste otiskli ve Vašem měsíčníku Jihočeský Baráčník z ledna t. r. na str. 6 až 7. Článek měl nadpis "Babička... Na to už není co říci a navíc je to poetické". Text se mi velmi líbil a pobavil také ostatní členy mojí domácnosti.

Je mi rovněž 73 let jako té babičce a tento článek mi "mluví ze srdce". Věci, které zvládala naše generace, už mladší nechtějí ani vidět ani slyšet; oni naopak zase umí spoustu věcí, které já se nenaučím a nenaučím... Holt takový je už náš svět!

Marie Jirešová, syndička BO Bakov nad Jizerou

Milí sousedé a tetičky z Horních Měcholup, rád vzpomínám, jak jsem jako malý kluk chodíval s rodiči v mých rodných Kbelích na schůze baráčníků a obdivoval jsem jejich vyprávění a kroje. Rád bych vás chtěl povzbudit a navíc popřát vše dobré i v této divné době, kdy andělíčci strážníci mají zase pěkný fofr. Přeji tedy pokud možno alespoň trochu lásky, přiměřené zdraví a snažme se, abychom byli pro své blízké a přátele dušičkami, které jim Pán Bůh může doporučit. Doufejme, že už snad tomu viru spadne koruna z hlavy a přejme si, až se tak stane, abychom byli u toho.

Karel Vágner z Průhonic/ u Prahy/ od pána Boha basista a skladatel.

....a nyní varí baráčníci

Ani jsme se nenadáli a doba půstu je již za námi a přivítali jsme jaro. Začíná se probouzet příroda, čeká nás práce na zahrádce a zároveň jsme oslavili největší liturgické svátky – Velikonoce.

Velikonoce - veselé jarní svátky, které u nás vítají jaro, hýří barvami a přináší nový život. Jsou to svátky pohyblivé, vždy se slaví po prvním jarním úplňku. Velikonoce, neznamenají jen pondělní pomlázku, začínají mnohem dříve a to již čtvrtkem, tzv. zeleným.

Zelený čtvrtek: Dle lidové tradice bychom měli tento den sníst něco zeleného, neboť se traduje, že i Ježíš Kristus jedl při poslední večeři bylinkový salát zakapaný olivovým olejem. Připravme si tedy v tento den něco dobrého, třeba salát z hlávkového salátu, špenátu nebo úplně nejlépe z darů jarní přírody-čerstvých pampeliškových listů, či mladých čerstvých kopřiv.

Velký pátek: V tento den dle tradice pak ve svém jídle vynechejme maso. Velký pátek připomíná smutný den Kristova umučení. Však si tento

půst vynahradíme v následujících dnech a uděláme jen dobře, pokud svůj organismus před hodováním řádně odlehčíme.

Bílá sobota: Další den nás přivítá Bílá sobota, kterou se světil oheň, ten si dříve hospodyně přinášely do svých vymetených kamen, aby se jim celý rok dařilo v kuchyni. Na Bílou sobotu si můžeme upéct třeba vinnou klobásu nebo velikonoční mazanec.

Velikonoční neděle: Den z mrtvých vstání Ježíše Krista. Den, plný veselí - světí se beránci, mazance i nabarvená vajíčka, případně také víno a pivo. Jako slavnostní oběd se podává velikonoční nádivka z

uzeného a drůbežího pečeného masa.

Velikonoční pondělí: poslední den Velikonoc - podle lidových zvyků ráno muži a chlapci pomlázkami šlehají ženy a děvčata, aby neuschla. Šlehají je přitom pomlázkou, ručně vyrobenou z vrbových proutků. Dívky podle velikonoční tradice obvykle hochy obdarovávají zdobenými velikonočními vajíčky, která jsou symbolem života, plodnosti a zdraví.

Závěrem vám všem chci popřát spoustu krásných jarních dnů plných sluníčka, a pokud si příště vyzkoušíte některý z uvedených receptů, přeji vám předem dobrou chuť!

Panímaminka Jana Kelnerová

Velikonoční nádivka

8 den starých housek, nakrájených na kostky a namočených v mléce, 1 lžice másla, 1 cibule nakrájená nadrobno, 6 vajec, žloutky a bílky zvlášť, 400g vařeného uzeného masa, 2 hrsti nasekaných mladých kopřiv, 1 hrst nasekané petrželky, sůl + čerstvě mletý pepř + špetka muškátového oříšku, sádlo na vymazání formy. Namočené housky zlehka vymačkejte a přimíchejte do nich na másle osmažte cibuli, žloutky, na kostičky nakrájené uzené maso, kopřivy, petrželku, sůl a koření a dobře vše rukama promněte. Z bílků ušlehejte sníh, a opatrně ho přimíchejte do nádivky. Hmotu, která se nevejde do kuřete, dejte péct zvlášť do formy (např. na chlebiček) vymazané sádlem.

Velikonoční tvarohový mazanec

250g měkkého tvarohu, 150g cukru, 150g másla, 2 vejce + na potřetí, 5-7 lžic mléka 1lžíce rumu, 500g hladké mouky, 2 lžíce prášku do pečiva,

rozinky a nasekané mandle, plátky mandlí na ozdobu.

Tvaroh, cukr, změkklé máslo a vejce prošleháme pomocí ručního elektr. šlehače s metlami. Přidáme trochu mléka a rum. Mouku smícháme s práškem do pečiva a po lžících zašleháme do tvarohové hmoty. Přidáme rozinky a mandle a vypracujeme těsto, které se moc nelepí a je hladké. Z něj uděláme velký nebo dva malé mazance, přendáme je na plech vyložený pečicím papírem a uprostřed nařízneme do kříže. Potřeme rozšlehaným vajíčkem, posypeme plátky mandlí a pečeme při 180st.C

asi čtvrt hodiny, pak snížíme teplotu asi o 20st.C a pečeme do zlatova. Špejlí vyzkoušíme, zda je těsto propečené - když ji po vpíchnutí vytáhneme suchou, je hotovo.

~~~~~

V době pandemie co tvoří baráčníci ze Soběslavi.

Připravují malé dárečky pro výstavu na Krajském úřadě v Českých Budějovicích. Tetička Kastnerová dělá pozvánky na oslavu 90. let VI. župy a vše co je spojeno s přípravou slavnosti.

Proběhlo jednání na Krajském úřadu v Českých Budějovicích ohledně projektu na slavnost. Předběžně jsou objednány dechové hudby - „Jižani“ a dechový orchestr „Temelín“, bylo jednáno s několika folklorními soubory, které by měly vystupovat. Uskuteční se malá přehlídka krojů s moderátorem panem Blažkem. Byla požádána Soběslavská mladá chasa s pomocí slavnosti, dále dobrovolný hasičský sbor s pomocí organizací v den slavnosti. Pokud se oslava uskuteční, bude pouze venku za dodržení velmi přísných hygienických opatření - respirátory, namoroužky, dezinfekce, i neinvazních testů, měření teploty, rozestupy 2 m. Rády bychom uskutečnily

Obec baráčníků Soběslav plánuje několik výjezdních zasedání v okolí Soběslavi - např. Strkov, Katov, Březina, Klečaty. Trochu jsem Vám přiblížila činnost baráčníků v Soběslavi.

*****

Radujme se, veselme se, čápi se vrací. Nejenom na západ našeho

Jůzková Zdeňka

Tetička **Jiřina Novotná**, dlouholetá členka OB „Kunifer“ Jindřichův Hradec oslaví 5. března krásné 90. narozeniny. Stará se o kroniku obce,

evidenci krojů. O ty, které máme na špýcharu, již roky pečuje. Ochotně a ráda vypere a vybělí kroje i našim tetičkám. Zastává funkci vzdělatelky u nás i v VI. župě. Pravidelně dodává každý měsíc články a pranostiky do Českého baráčníka i do Jihočeského baráčníka. Od Městského úřadu převzala s rukou pana starosty „křišťálovou růži“, která se uděluje významným osobnostem města. Za obětavou práci u baráčníků obdržela již všechna dostupná ocenění.

Milá tetičko, všechno nejlepší, hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a pohody Ti za všechny sousedy a tetičky přeje rychtář souseď Šprincl. Zároveň Ti děkuje za Tvoji dlouholetou a obětavou práci pro baráčníky.

Blahopřání

Dne 28. 3. 2021 oslaví své 75. narozeniny dlouholetá tetička Obce baráčníků Týn nad Vltavou syndička **Jaroslava Svobodová**. Členkou spolku je od roku 1983, baráčnickou myšlenku převzala se svým manželem Václavem od rodičů Svobodových, kteří byli zakládajícími členy OB v Týně nad Vltavou. Tetička je až dosud nejpracovitější a nejobětavější členkou spolku, dříve ve funkci vzdělatelky a dlouhá léta již coby syndička. Její lidský přístup a nadhled vždy pomáhá hasit a rovnat spory mezi členy, vnáší klid svou moudrostí.

Milá tetičko Jaruško, přijmi co nejsrdečnější přání všeho nejlepšího a veliké poděkování od nás všech, tetiček, souseďů a dětí z tanečního kroužku Česká

beseda.

Obec baráčníků v Radomyšli

dodatečně blahopřeje k narozeninám z února:

Demeter Emil 20.2., Horbová Veronika 21.2., Hřebíček Tomáš 7.2., Majer Miroslav 14.2., Maroušková Nikola 9.2., Sklenář Karel 26.2.

Březen: oslaví narozeniny

Krejčová Božena 27.3., Mrázová Anna 18.3.

Obec baráčníků Radomyšl přeje všem hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

*****

X. župa blahopřeje tetičce **Jitce Kašíkové** (OB Písek) k narozeninám (6.3.), dále pak rychtářce tetičce **Marii Živnůstkové** (OB Pištín) k narozeninám (11.3.), sousedu rychtáři **Janu Mikšíčkovi** (OB Písek) k narozeninám (17.3.) a tetičce **Bohumile Jerhotové** (OB Pištín) taktéž k narozeninám (20.3.) Tetičky a sousedé, všichni baráčníci ze župy vám přejí hodně zdraví, pohody a radosti z každého dalšího dne v životě. Díky za práci v župě a Českém baráčnictvu.

*****

Obec baráčníků Týn nad Vltavou

Vzpomínka

V pátek 29. ledna 2021 zemřel v českobudějovické nemocnici rychtář naší vltavotýnské baráčnické Obce souseď **Vladimír Král**. Zpráva o jeho úmrtí zasáhla nejen baráčníky, ale dotkla se i vltavotýnských rybářů a ostatních obyvatel města, protože souseď Král byl

aktivně činný i v oblastech veřejného života v našem městě.

Souseď Vladimír Král byl zvolen do své funkce v roce 2020 a za dobu jeho vedení spolku zanechal za sebou kus dobré práce a dokončil dílo, které už vzhledem ke své nemoci nemohla zajistit předchozí rychtářka tetička Fialová a to výměnu podlahové krytiny ve velkém sále baráčnické rychty.

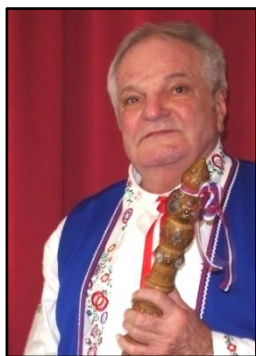
Bohužel, nebyla to jediná ztráta, která nás potkala. Navždy nás opustili další dva členové spolku, dlouholetí členové Karel Moravec a Jan Ficl. Jenda Ficl byl po odchodu Jiřího Michálka zvolen do funkce drába. Svou

funkci vykonával poctivě dle svých možností a nevynechal žádnou akci, při níž měl plnit svou povinnost. Se svou manželkou Marií, rovněž naší členkou, se rádi aktivně účastnili všech našich akcí a přes své zdravotní potíže vždy dle svých možností přiložili ruku k dílu. Rádi se bavili a jezdili s námi i na slavnosti a plesy i do okolních baráčnických Obcí.

Letošní rok musíme přežít a věříme, že v lednu příštího roku, kdy se mají konat řádné volby, bude zvolen nový rychtář či rychtářka a nové konšelstvo a budeme moci konečně zase pokračovat v naší

práci.

J. Svobodová, syndička OB Týn n. Vlt

Rozloučení

Vodňanští baráčníci se touto vzpomínkou loučí s paní Ivou Čechovou, která zemřela v polovině února tohoto roku, a děkují jí za dlouholetou činnost pro Obec baráčníků Vodňany, pro X. župu spisovatele Josefa Holečka se sídlem ve Vodňanech i pro Veleobec baráčníků v Praze. Paní Iva Čechová byla členkou OB Vodňany téměř 60 let. Během této dlouhé doby pracovala nejen jako vzdělavatelka, ale i jako paňmaminka, která dohlížela na správné nošení krojů a jejich údržbu. Uchovávala v paměti již nedostupné kroje a zvyklosti, které se snažila

předávat dál budoucím generacím.

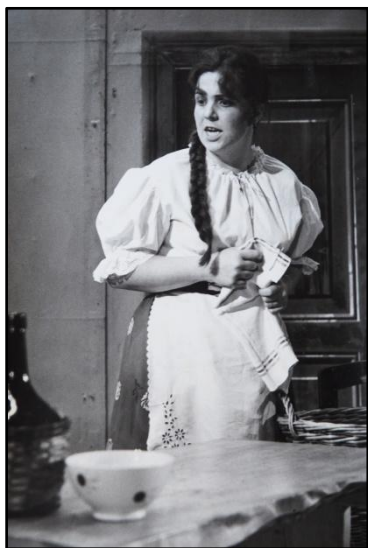
Od mládí hrála ochotnické divadlo a to téměř 45 let. Sama napsala bezpočet scének, kterými pak vodňanští baráčníci obveselovali své okolí. V průběhu let se ale podílela i na další činnosti baráčníků, pomáhala uvádět v život staré zvyky: stavění májů, dožínky, staročeské svatby, konopické, zapojila se do organizace masopustního průvodu či baráčnických bálů. Později spolu s vodňanskými baráčníky připravovala pořady pro starší generaci: Černou hodinku, Vzpomínání nad divadelní kronikou, pořady pro Centrum sociální pomoci či Loucký mlýn. Pamatovala ale i na mladší generaci a např. učila děti malovat velikonoční kraslice. Rozvíjela tak svou mnohaletou práci kulturní život našeho města.

Paní Iva Čechová, pro nás baráčníky tetička, byla velice pracovitý, ochotný a úžasný člověk, kterého jsme měli velice rádi. Je nám líto, že nás opustila, bude nám velice chybět.

Sousedé a tetičky Obce baráčníků Vodňany

Osobnost vodňanské kultury

Paní Iva Čechová se v našem městě narodila dne 12. ledna 1945. V profesním životě se inspirovala pracovním prostředím svého otce – zubního lékaře. Vystudovala střední zdravotní školu - obor zubní laborant. Z rodinných důvodů bohužel nemohla pokračovat ve studiu lékařství na vysoké škole. Po změně společenských poměrů v 90. letech 20. století se rozhodla pracovně osamostatnit a založila Stomatologickou laboratoř ALIVA. Také ve volném čase coby členka Českého Červeného Kříže ve

Vodňanech uplatňovala své znalosti zdravotnice a podílela se na potřebné dobrovolnické činnosti.

Od mládí milovala divadlo a literaturu. Byla členkou Lidového divadla ve Vodňanech. Mezi nezapomenutelné hlavní role patří její Maryša v divadelní tragédii Aloise a Viléma Mrštíkových. Nadšeně se zapojila do činnosti recitačního kroužku, který zajišťoval vystoupení při „Vítání nových občánků“, výročních slavnostech, setkání seniorů aj. Její kultivovaný projev byl mimořádný. Dlouhá léta se ochotně ujímala důstojného vedení posledních rozloučení s vodňanskými občany.

Po celý život byla aktivní členkou Obce

baráčnické ve Vodňanech. Působila zde jako vzdělavatelka. Je autorkou řady článků a také přednášek, ve kterých neúnavně předávala čtenářům a posluchačům své znalosti, ale především lásku k českým tradicím. Patřila mezi známé osobnosti vlasteneckého spolku v České republice a Veleobec sdružených obcí baráčníků její činnost opakovaně ocenila. Je mimo jiné nositelkou vyznamenání „Za věrnost“.

Vždy ráda cestovala a neváhala se vydat i do exotických zemí. O své zážitky se ráda podělila na besedách s promítáním v kulturním domě s návštěvníky „černých hodinek“.

Iva Čechová byla aktivní a obětavá žena, která vychovala dvě dcery. Vždy jí záleželo na společenském a kulturním rozvoji našeho města i spokojenosti jeho občanů. Oprávněně v roce 2015 získala ocenění Osobnost kultury ve Vodňanech.

Navzdory zdravotním obtížím zůstávala nadále oporou vodňanských baráčníků a její odchod je pro ně nenahraditelnou ztrátou. Rodina a přátelé se s ní rozloučili dne 15. února 2021. Je vždy velmi smutné naposledy

vzdát hold pracovitému a laskavému člověku, jakým bezesporu paní Iva Čechová byla. Čest její památce! **J. Velková- ředitelka Muzea a galérie**

Vzpomínka.....

Dovolte mě, abych jménem svým i jménem syndičky X. župy napsala pár řádků jako vzpomínku na nedávno zesnulou tetičku Ivu Čechovou. Neznala jsem jí tak dlouho, jako mnoha z Vás, ale nepochybně zanechala v mém vědomí silnou a trvalou vzpomínku a to jak ve své práci pro baráčníky, tak jako osobnost. Ještě dlouho budu v duchu slyšet její příspěvky vzdělavatelky, které vybírala s pečlivostí a zároveň citem, že by se nechaly poslouchat do nekonečna. Nemůžu dokonale obsáhnout její činnost v oblasti tradic, zvyků a divadelních projevů, které si jistě uvědomují nejvíce lidé z okolí Vodňan. Všem budou určitě chybět její rýmované a vtipné zdravotní rady. Také nikdy nezapomenu na naše osobní hovory, kdy jsme probírali výšivky, kroje, staré knihy i její celoživotní zkušenosti. Milá tetičko, byla pro mě čest, se s tebou potkat.

Jůzková Zdeňka-syndička X. župy Jos. Holečka ve Vodňanech

Týn n.Vlt.

Milé tetičky, sousedé, vážení čtenáři,

příjemné slunečné počasí minulých dnů nás navnadilo a začali jsme se těšit na jaro, ale přišla studená sprcha ve formě „lockdownu“ /nerada to slovo používám, dalo by se jistě nahradit českým slovem, vyjadřujícím tentýž význam/ a nám nezbyvá nic jiného, než po tři týdny /?/ dodržovat nová vládní nařízení a zdržovat se pouze na území svých obcí či okresů. Již téměř rok se nemůžeme scházet, nemohli jsme doprovodit na poslední cestě ani našeho zesnulého rychtáře a další dva zesnulé členy, rychta zeje prázdnotou a se sousedy či tetičkami se náhodně potkáme ve městě či si občas zatelefonujeme.

Nevíme, jak se bude situace vyvíjet dále a proto ten letošní rok musíme nějak přežít a musíme doufat, že příští rok už snad bude konečně zase normální. Čekají nás volby, budeme volit nového rychtáře či rychtářku a také nové konšelstvo. V příštím roce bychom měli oslavit 95. výročí založení Obce baráčníků v Týně nad Vltavou. Nevíme, zda a v jakém rozsahu bude případná oslava probíhat, nevíme, zda budou ještě platit nějaká omezení či už bude vše v normálu. Pokud se bude moci oslava uskutečnit, bude hlavní tíha organizace oslav už ležet na novém vedení naší

baráčnické Obce. Organizace oslav nebude samozřejmě ležet pouze na bedrech vedení, ale bude úkolem nás všech se do příprav zapojit a spolupracovat ze všech svých sil ke zdárnému průběhu slavnosti, ať už by probíhala v jakékoliv formě.

Nezbývá nám nic jiného než se smířit se současným stavem a vydržet všechna současná omezení. Buďte na sebe opatrní a těšme se, že zase bude líp a budeme se moci opět scházet na naší rychtě, tak jako tomu bylo před covidem-19.

J. Svobodová, syndička OB

BŘEZEN – MĚSÍC KNIHY

Když jsem chodila do základní školy, tak jsme při hodinách kreslení malovali výkresy na různá témata a k různým výročím. V září a říjnu to byly dozrávající plody z našich zahrad /převážně jablka, hrušky, švestky/, v listopadu k oslavě VŘSR /7. listopadu/ to byl křižník Aurora, v prosinci Vánoce a dárky pod stromečkem, v lednu sněhuláci a sáňkující a bruslíci děti, v únoru /25. únor – Den vítězství pracujícího lidu/ jsme malovali továrny, v březnu se slavil Mezinárodní den žen a Měsíc knihy a to jsme malovali přání maminkám a také své oblíbené knihy. V dubnu byl měsíc lesů, malovali jsme lesní stromy, v květnu to byly výkresy k 1. máji /Svátek práce/ - májový průvod, děti s mávátky a 9. květen /Den osvobození/ a to jsme malovali sovětské tanky s vojáky a s kyticemi šeríku. V červnu, kdy už jsme se nemohli dočkat prázdnin, to pak bylo už prázdninové téma - borůvky, maliny a červené lesní jahody. Podobně ještě kreslily naše dnes už dávno dospělé děti, některé jejich výkresy mám dodnes doma schované.

Poslední únorový týden jsem strávila se svou jedenáctiletou vnučkou, která měla prázdniny /mimochodem vášnivou čtenářkou/. Mimo jiné jsme si povídaly o knihách a samozřejmě jsme si nepadly do noty. Ani jednu z dětských knih, které vnučka četla, jsem neznala. Ale potěšil mě její zájem např. o Kytici od K.J.Erbena anebo o básničky K.H. Borovského. Vnučka udělala bleskový SMS průzkum i mezi svými spolužáky na téma „Moje oblíbená kniha či knižní hrdina“ a toto byl výsledek od několika spolužáků - „Dobrodružka Lila, Harry Potter, Lassie se vrací, Joe, Soví kouzlo, Psí poslání, Gump z Gump, Odvážný majitel Lassie, Pejsek který střídá životy, Toulavý milující pes.“ A já jsem jí zase přiblížila naše dětské knihy a jejich hlavní postavy - „Malý Bobeš, Robinson Crusoe, Timur a jeho parta, Čuk a Gek, Syn pluku, Pavlík Morozov, Čtyři kapitáni, Sedm havranů, Babička, Z rodné chaloupky, Doma, Děvčátko z města, Čtvrtá překážka, Krása nesmírná /ruské pohádky s krásnými ilustracemi/, České pohádky /K.J.Erben, Božena Němcová/.“ Z dětských časopisů vycházela Mateřidouška /pro nejmenší děti/, Ohníček /pro starší děti/ a Pionýrské noviny. Časopisy pro děti bylo možné objednat na vsi přes školu.

Knihy jsme si mohli půjčovat i ve školní knihovně anebo na faře u pana faráře Sobiška, který měl velkou knihovnu a dětem ochotně knihy půjčoval. A nejednalo se pouze o náboženskou literaturu. Od dětského věku jsem četla vše, co mi přišlo pod ruku a jsem ráda, že láska ke knihám pokračuje přes děti po vnoučata /vnučky čtou rády, vnuci ne/. Za našeho mládí převažovala v prodejnách knih sovětská literatura, dnes je tomu naopak. Myslím si ale, že není dobré dělit knihy podle země původu, ale je lepší vybírat knihy podle jejich autorů a podle toho, zda nás kniha osloví či nikoliv.

Já mám dodnes nejraději knihy od našich českých klasiků, některé mi toho v mládí moc neřekly /hlavně povinná četba/, ale dnes, kdy mám na čtení víc času /ale jde mi to vzhledem k nemoci očí daleko pomaleji než v mládí/, si přečtu ráda i tu tehdejší povinnou četbu.

J. Svobodová

Milé tetičky, vážení sousedé,

vím, že v současné době není nikomu do zpěvu. Nenechte se zastrašovat neustálými články na internetu, v novinách, v televizních a ostatních zprávách. Takhle zle opravdu na světě není. Ochrana svého zdraví je ale na místě. Jsou tetičky a sousedé, kteří jsou osamoceni, a setkání

baráčníků jim bylo vším, potěšme a podpořme se alespoň telefonicky. Naše společné akce i zasedání budeme muset na delší dobu odložit, ale v kontaktu můžeme být pořád.

V členské základně baráčníků Radomyšl je to stejné jako jinde, také nevíme, co budeme moci

dělat za týden, měsíc, půl roku. Jak tak čekáme, napadla nás myšlenka uskutečnit v době, až to bude možné, setkání všech tanečníků České a Moravské besedy a to od jejího prvního nacvičení v roce 1955. Najednou máme práce dost, prolisování všech fotoalb / od roku 1962/, zjišťování kdo

na obrázcích je a kdo není. Oslovujeme pamětníky, lidi, kteří besedy tančili, píšeme seznamy, ověřujeme, abychom na někoho nezapomněli. K dnešnímu dni jsme se dopátrali skoro 200 osob, zjišťujeme, že v Radomyšli tančil besedu, kdo nohy měl. Mladí, staří, děti, v párech i dvojice děvčat spolu. Do práce se zapojili i místní obyvatelé, kteří nám z radostí přináší nové poznatky. Věříme, že setkání všech bude nádhernou historickou akcí baráčníků.

Jůzková Zdeňka-panímaminka Obce baráčníků v Radomyšli.

Kalendář připomíná...

17.4.2021 - VELEOBEC - zasedání panímaminek

24.4.2021 - VELEOBEC - zasedání vzdělavatelů

22.5.2021 - 90. výročí VI. župy Soběslav

26.6.2021 - VELEOBEC zasedání rychtářů

7.8.2021 - OB Pištín - oslava 85. let založení

16.10.2021 - VELEOBEC - zasedání panímaminek

23.10.2021 - VELEOBEC - zasedání vzdělavatelů

27.11.2021 - VELEOBEC - zasedání rychtářů

Dějiny baráčnictva ...

(1. pokračování v minulého čísla)

V r. 1869 vznikla v Kolíně nad Labem 1. obec, rychtářem byl P. Fišer, syndik V. Janke. Členy byli F. Kmoch, herec Mošna, K. Hašler a jiní.

Až v r. 1882 vznikla první baráčnická obec na Hradčanech – rychtářem P. Guth a pak spousta dalších obcí. Ty se od sebe lišily různě barevnými čapkami. Syndik E. Beneš Malostranský složil píseň „Baráčník být“, která se dodnes užívá jako baráčnická hymna. Členstvo se skládalo i z doktorů, učitelů, úředníků, z pracovníků různých odvětví. Žili pospolu ve svornosti.

Velkým činem v minulém století bylo postavení Staročeské Rychty na Národopisné výstavě v Praze 1895 za 7000,- zlatých, Letná, Smíchov, Staré Město, Nové Město, ale i ostatní obce dali, co mohli. Beneš Malostranský zval českou inteligenci, ale my jim byli prostí, než by se k nám snížili.

Baráčníci od samého počátku se snažili o zachování krojů původních, podle nich si baráčníci dělali nové, tím se zasloužili o jejich udržení. Nestyděli se, rádi je oblékali. Tvořili svůj rázovitý svět, neboť kroji, zvyky, obyčeji se značně lišili od

ostatních. Nedbali posměchu a pohrdání, když je „paničky“ označovaly za maškary.

Staročeská pocta - byla zdarma, potom šafář obešel přítomné a vybíral na dobročinné účely. Tím došlo k omylu, že se chleba prodává! Do berních knih nepíše „vybráno za chleba“, ale u příležitosti star. pocty „vybráno“.

Rychta byla vyhledávaná mnohými vlastenci, ale došlo k zadlužení, to platili učitelé. Některé obce se rozešli. Díky Petru Guthovi, který uskutečnil myšlenku dát všechny baráčníky pod jedno ústředí 15. 5. 1896, došlo k oživení baráčnické obce zemi Koruny české.

O pár dní později, 15. 8. 1906 vznikla Veleobec – 1. rychtář P. Guth, dbal o čestné a poctivé jednání. Byly konány vánoční nadílky a podporování chudí a Ústřední Matice Školská. Spojili se se Sokolem, S Pošumavskou jednotou. Společně vybudovali menšinovou školu ve Věžovaté Pláni, dne 6. 8. 1906 došlo k vysvěcení školy. Němci účastníky slavnosti napadali, baráčníky týrali, školu poškodili ten rok 2x, lidé to neměli lehké. V roce 1909 přešla škola do veřejnosti.

V roce 1908 P. Guth zemřel, on to byl, kdo nastínil další cestu našeho dobročinného spolku do budoucna. V tomto roce vznikly „segeile“. Sledují cíle národopisné, kroje, obyčeje, zvyky, národní písně, i staročeské tance. To vše platí i pro dnešní dobu.

Dalším velikánem byl profesor Zd. Zíbrt, vydával časopis „Český lid“ a značně přispěl ke vzdělávání baráčníků.

Scházeli se i ve válečné době, podporovali školu ve Věž. Pláni a vídeňské Čechy. Jednání baráčníků mělo vliv na jednání našich vojáků v té době, mnoho se jich nevrátilo, ale radost ze samostatnosti po třistaletém útisku byla velká.

Baráčníci se ujali opět své práce. Radovali se, že je dočiněna „Bílá Hora, Lipany, bohužel, stará nemoc českého národa – řevnivost a nesnášenlivost propukla měrou katastrofální.

8. 7. 1919 se konal v Praze 1. povolený sjezd, s návrhem podporovat pohraničí. Převzali jsme pod ochranu přičleněnou část „Vitorazska“, byl návrh na sjezdu přejmenování org. na „Hostimil“, vzdát se udržování staročeských zvyků a obyčejů, nepovedlo se jim to. Baráčníci mohli pomáhat přímo v Pošumaví, na Krumlovsku, Novohradsku, Mostecku aj., kde český lid zápasil se stále ještě silnou většinou německou – která neustávala ve své odnárodňovací práci.

(pokračování příště)

Jihočeský baráčník

Zpravodaj Žup a OB Jihočeského kraje

vydává pro vlastní vnitřní potřebu OB Vodňany.

Redakce: Jaroslav Šíkl, Havlíčkova 438, 389 01 Vodňany - tel.: 605113102,

e-mail: jaroslav.sikl@seznam.cz

NEPRODEJNÉ

zasíláno do každé OB elektronicky i na další dodané adresy.

Ročník XI. * číslo 3 * vychází 1.3.2021